

Wystawa okresowa w Muzeum Geologicznym Oddziału Świętokrzyskiego PIG w Kielcach *Podróż w czasie — jak to było w triasie* (czerwiec–październik 2006)

Podobnie jak każdego roku, w Muzeum Geologicznym OŚ PIG w Kielcach została przygotowana bardzo interesująca wystawa okresowa związana tematycznie z Górami Świętokrzyskimi. W tym roku wystawa okresowa pt. *Podróż w czasie — jak to było w triasie*, prezentowana w Muzeum Geologicznym OŚ PIG, została przygotowana w związku z LXXVII Zjazdem Polskiego Towarzystwa Geologicznego, który odbył się w regionie świętokrzyskim, w dniach 28–30.06.2006 r. Wystawa przeznaczona jest jednak nie dla profesjonalistów (choć i oni znajdą na niej interesujące informacje i okazy), lecz dla wszystkich interesujących się naukami geologicznymi, historią życia na Ziemi — a historią geologiczną Gór Świętokrzyskich w szczególności. Zgodnie z ideą szerokiej popularyzacji nauk o Ziemi autorzy wystawy pragnęli przybliżyć zwiedzającym, w tym także (a może przede wszystkim) młodzieży szkolnej, zjawiska geologiczne zachodzące we wczesnym triasie, tzn. ok. 250 mln lat temu, na terenie dzisiejszych Gór Świętokrzyskich. Ilość i jakość okazów, zgromadzonych przez pracowników naukowych Oddziału Świętokrzyskiego PIG oraz współpracujące z nimi osoby z innych ośrodków naukowych, dała niepowtarzalną możliwość stworzenia *portretu epoki*.

Po wprowadzeniu — niezbędnym dla zwiedzających niezajmujących się profesjonalnie geologią — dotyczącym nazewnictwa triasu, jego miejsca w tabeli stratygraficznej i różnorodnych podziałów stratygraficznych oraz map paleogeograficznych świata i Polski we wczesnym triasie, przedstawiono występowanie i znaczenie skał triasowych w Górach Świętokrzyskich. Dla zobrazowania środowiska w jakim tworzyły się utwory dolnego triasu zgromadzono ciekawe okazy i informacje na temat sedymentacji osadów



Ryc. 2. Fragment ekspozycji. Fot. M. Kuleta

rzecznych (rodzajów tworzących je rzek) oraz sedymentacji osadów wydmowych. W odtworzeniu *krajobrazu wczesnotriasowego* pomagają też okazy będące ilustracją innych zjawisk i procesów, takich jak: zmarszczki wiatrowe, ślady kropeł deszczu, szczeliny z wysychania, zmarszczki falowe.

Zaprezentowano również, w bardzo skondensowanej oraz ciekawej formie, świat roślinny i zwierzęcy wczesnego triasu — z bogatą i zróżnicowaną kolekcją tropów kręgowców wraz z ilustracjami. Ślady tych zwierząt pochodzą z kolekcji tematycznej (zawierającej kilkaset okazów), zebranej w latach 1998–2006 z kilkunastu odsłoneń pstręgo piaskowca w regionie świętokrzyskim. Ekspozyty są obecnie przechowywane w Oddziale Świętokrzyskim Państwowego Instytutu Geologicznego w Kielcach.

Ekspozycja zawiera odniesienia do współczesnego wykorzystania utworów dolnego triasu w postaci skał użytkowych. Pokazano kolekcję lokalnych odmian piaskowców dolnotriasowych z rejonów: Gałęzic, Tumlina, Wiórow, Suchedniowa, Parszowa i Witulina oraz możliwości ich wykorzystania w architekturze i sztuce.

Mimo że wystawa dotyczy regionu świętokrzyskiego, jej treści są uniwersalne — podobne warunki sedymentacji i zbliżone środowiska były powszechne we wczesnym triasie również w innych regionach naszego kraju.

Autorka scenariusza i realizatorka wystawy — Jolanta Studencka, pragnie serdecznie podziękować współpracującym z nią: Marii Kulecie i Grzegorzowi Niedźwiedzkiemu oraz Hannie Stec — autorce oprawy plastycznej pokazu. Z przyjemnością słuchało się słów uznania od zwiedzających, za formę i jakość merytoryczną przedsięwzięcia.

Wystawę można zwiedzać do końca października, od poniedziałku do piątku, w godzinach 9–15 w siedzibie Oddziału Świętokrzyskiego PIG w Kielcach przy ul. Zgoda 21 — wstęp wolny.



Ryc. 1. Plansza tytułowa wystawy. Fot. M. Kuleta

Włodzimierz Mizerski & Jolanta Studencka